

Ökad måluppfyllelse – ett ansvar som delas av många

Under senare år har betingelserna för arbetet i skolan och förskolan kraftigt förändrats. Samhällets och arbetslivets omvandling ställer nya krav på både kunskaper och färdigheter. Samtidigt finns det fortfarande stora grupper elever som inte fullt ut når målen. Fortsatta ansträngningar måste därför göras för att nå en bättre måluppfyllelse, fler elever måste nå målen. Detta måste i huvudsak ske på skolorna med skolledarna och lärarna som drivkrafter. Men det förutsätter också uppslutning från den politiska nivån, såväl den statliga som den kommunala.

Vi tror att uppdraget på alla nivåer underlättas av att:

- målen för vad som ska åstadkommas tydliggörs och att de omfattas av alla berörda
- var och en på varje nivå förfogar över maximal frihet i valet av tillvägagångssätt för att arbeta mot målen
- var och en på varje nivå måste känna och ta ett eget stor ansvar för måluppfyllelsen

Tydliggör kraven på vad som ska åstadkommas

I de nationella styrdokumenterna beskrivs samhällets samlade förväntningar på skolan och förskolan, både uttryckt i termer av de kunskapsmål som varje elev ska nå men också uttryckt genom den värdegrund på vilken skolornas arbete ska vila.

När parterna nu gemensamt vill ta ett ansvar för att bidra till en ökad måluppfyllelse blir det nödvändigt att hitta former för hur parterna ska kunna skaffa sig en uppfattning om utvecklingen.

För att följa, stödja och bedöma utvecklingen är parterna överens om att snarast inrätta ett Råd med uppgift att

- gemensamt före halvårsskiftet 2001 redovisa på vilket sätt uppföljningsarbetet ska genomföras
- kontinuerligt under avtalsperioden följa hur skolan och förskolan förmår åstadkomma en ökad måluppfyllelse och, om så erfordras, initiera åtgärder i syfte att ytterligare undanröja hinder för utvecklingen eller i övrigt underlätta arbete i riktning mot ökad måluppfyllelse

- under år 2002 och 2003 avge lägesrapporter och före år 2005 avge slutrapport med Rådets gemensamma bedömningar kring om skolan lyckats förbättra måluppfyllelsen. Rapporten bör också redovisa övriga iakttagelser som är inriktade på att föra måluppfyllelsen fortsatt framåt
- till Rådet utser Svenska Kommunförbundet och Lärarnas Samverkansråd vardera fyra medlemmar. Dessa utser tillsammans ytterligare minst tre medlemmar. Rådet ska i första hand verka under avtalsperioden.

Renodlade ansvarsnivåer på alla plan

Skolan och förskolan är till för eleverna och det är måluppfyllelsen för eleverna som ska vara utgångspunkten för skolans organisation och verksamhet.

Vägen till en ökad måluppfyllelse förutsätter att varje nivå i systemet förfogar över maximal frihet i valet av tillvägagångssätt för att nå målen samtidigt som man tar ett motsvarande eget stort ansvar. Att få ökad makt och frihet förutsätter i sin tur att man är beredd att i motsvarande grad ta på sig ett eget stort ansvar för arbetet och de resultat det leder till. I denna frihet ligger självklart också att själv bedöma och ta initiativ till den kompetensutveckling och andra redskap som behövs för att fullgöra uppdraget väl.

Arbetsgivarpolitik - en fråga om verksamhetsutveckling

En viktig del av det kommunala uppdraget är att vara arbetsgivare. I den rollen har kommunen alldeles särskilda möjligheter att genom sin arbetsgivarpolitik bidra till att styra skolans utveckling. En arbetsgivarpolitik som vill främja skolans utveckling är inriktad på att mobilisera och utveckla lärares och skolledares kunnande och engagemang.

Skolledare

Att ta på sig ett uppdrag som skolledare innebär att man ikläder sig ansvaret för en uppsättning krav och förväntningar som riktas mot en från omvärlden. Det ligger på skolledningen att stimulera och leda lärarna att fortlöpande förbättra verksamheten. Det låter sig inte göras utan att fokusera på och ständigt levandegöra huvuduppdraget, ompröva egna föreställningar och ifrågasätta traditionella rutiner och synsätt.

Lärare

Krav på ökat måluppfyllelse ställer stora krav på lärarna. Därför behöver lärare ett större frirum och förtroende att - tillsammans med eleverna - utforma verksamheten. Detta skapar grunden för en lärarroll som är dynamisk och utvecklingsinriktad. Det finns stora utvecklingsmöjligheter i ett yrke där man dagligen spelar en avgörande roll för hur elever i förskolan och skolan utvecklar lust och förmåga att lära.

Kommunen

Det blir sedan kommunens sak att utvärdera måluppfyllelsen och att återkoppla till de anställda. Ett medel för utvärderingen är skolornas kvalitetsredovisningar. Ett medel för återkoppling av resultatet är kommunens lönepolitik t.ex. genom att skolledares och lärares löneutveckling på ett tydligare sätt får en koppling till resultaten.

Avslutning

Det föreliggande avtalet syftar till att främja måluppfyllelsen för barn, ungdomar och vuxenstuderande i förskolan och skolan. Parterna kommer – gemensamt och var och en för sig – med ovanstående som grund att arbeta vidare.